

گروه زبان و ادبیات فارسی

دانشکده‌ی زبان

دانشگاه صلاح الدین

برنامه‌ی درسی سال : ۲۰۲۳ - ۲۰۲۴

درس ادبیات توصیفی

سال / ترم: سوم / دوم

نام استاد: د.سنا حسن حسین

برنامه‌ی درسی

Course Book

نام درس	ادبیات توصیفی
نام استاد	سنا حسن حسین
گروه / دانشکده	زبان فارسی / زبان
ارتباط با استاد	07504067687_
تعداد واحد درسی	3
ساعات حضور استاد در هفته	30
کد درس	Lp2301
پروفایل استاد	Sana.hussein@su.edu.krd
کلمات کلیدی	ادبیات، توصیف، روایت، شعر، داستان
<p>(۱) شناخت کلی:</p> <p>درس ادبیات توصیفی از جمله دروس تئوری - پراکتیکی است که در کل به ساختار توصیف در ادبیات کلاسیک و معاصر می-پردازد که بخش وسیع و عظیمی از ادبیات فارسی را در بر می‌گیرد. لذا در این درس تلاش می‌گردد تا دانشجویان شناخت کافی و کلی از ادبیات توصیفی و کارکرد آن در ادبیات فارسی اعم از آثار قدیم و جدید در حوزه شعر و ادبیات داستانی پیدا نمایند.</p>	
<p>(۲) هدف از فراگیری این درس:</p> <p>از آنجا که این درس دریچه‌ای است به سوی تحلیل شعر و داستان از منظر توصیف لذا هدف کلی از فراگیری این درس عبارت است از:</p> <ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با ساختار توصیف - توصیف و کارکرد آن در سبک‌های مختلف - توصیف و روایت - جایگاه و کارکرد توصیف در ادبیات کلاسیک و معاصر - انواع توصیف روش‌های ارجاع به توصیف 	
<p>(۳) فعالیت دانشجوی:</p> <p>با توجه به اینکه درس ادبیات توصیفی یک درس تئوری و عملی است و هدف آن آشنایی دانشجویان با زمینه‌های نظری مبحث توصیف و کارکرد آن در ادبیات است، دانشجویان چنانچه تمایل داشته باشند می‌توانند با هماهنگی استاد متون و یا ویدئوهای مورد علاقه در زمینه درس را در کلاس ارائه دهند تا از نظرات سایر دانشجویان مطلع شوند و در این زمینه به گفتگو بپردازند.</p>	
<p>(۴) روش تدریس:</p> <p>با توجه به اینکه کتاب یا مقالات چندانی در این زمینه تألیف نشده است استاد از پیش منابع موجود را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد. سپس در کلاس پس از توضیح و شرح مباحث تئوری و نیز موارد لازم متونی از ادبیات قدیم و جدید تحلیل و شرح می‌گردد.</p>	

۵. ارزشیابی درس

۶۰ نمره آزمون پایان ترم

۴۰ نمره جهت فعالیت دانشجویان در کلاس و آزمون‌های کتبی در طی ترم.

۶. نتایج آموزش این درس:

با توجه به دروس ارائه شده دانشجویان عزیز باید در پایان ترم بتوانند ساختار توصیف و انواع آن را در شعر و داستان شناخته همچنین با توجه به عناصر داستان، بتوانند توصیف و انواع آن در داستان و نیز تفاوت توصیف و روایت را تشخیص دهند.

۷. منابع مورد نظر:

- ادبیات توصیفی تألیف لطفعلی صورتگر

- شاهنامه

- مثنوی خسرو و شیرین

- مثنوی معنوی

- داستان‌های کوتاه

۸. نمونه سؤالات امتحانی

۱- توصیف چیست و بنویسید چه موضوع‌هایی می‌تواند زمینه مناسبی برای توصیف باشند؟

۲- توضیح دهید چرا توصیف با نقل و ابراز احساسات توأم است؟

۳- چگونه تفاوت توصیف و تصویر سازی، سبک‌های متفاوت را به وجود می‌آورند؟

۴- هدف غایی توصیف در ادبیات چیست؟

۵- بنویسید بهترین معادل برای توصیف در زبان فارسی کدام است؟

۶- توضیح دهید چرا توصیف نوعی کنش زبانی است؟

۷- چه زمانی توصیف به سمت روایت و داستان‌شدگی پیش می‌رود؟

۸- توصیف و روایت را در متن زیر مشخص نمایید؟

بهار همه جا نشسته بود. باد بوی تلخ شکوفه‌های بادام کوهی می‌آورد. سلیمه خسته بود. داس را چپ و راست به شاخه‌ها فرود می‌آورد و عرق می‌ریخت. صورتش گل انداخته بود و به زیبایی و ظرافت نانی نازک شده بود. از ظهر خیلی گذشته بود. تکیه بر کنده داد. خواست بند کیسه دوغ را باز کند که غرشی بیشه را لرزاند. چند شکوفه از درخت بادام کوهی پرپر زد و روی زمین ریخت. سلیمه هراسان از جا پرید. سه هواپیما اوج می‌گرفتند. در پس تپه‌ای، غبار انفجاری در هوا پهن می‌شد. باد ملایمی آرام آرام غبار را بی‌رنگ می‌کرد و به جانب روستا که حالا در زیر پای زن، خاموش و دراز به دراز افتاده بود می‌آورد.

۹- انواع ادبیات توصیفی در ایران را بنویسید؟

سیستم تحصیلی سالانه از (۲۰۲۴/۱/۷ - ۲۰۲۴/۵/۴)		
هفته		یکشنبه تا پنجشنبه: ۱۶ هفته (برگزاری کلاسها + امتحان)
14 هفته	1	مبانی نظری توصیف و ساختار آن
	2	توصیف و روایت
	3	انواع توصیف به لحاظ فرم
	4	انواع توصیف به لحاظ کارکرد
	5	روش‌های ارجاع به توصیف
	6	جایگاه توصیف در شعر کلاسیک
	7	کارکرد توصیف در شاهنامه
	8	کارکرد توصیف در مثنوی خسرو و شیرین
	9	توصیف دیداری، کنشی و گفتاری در داستان معاصر
	10	جایگاه توصیف در ادبیات داستانی
	11	جایگاه توصیف در داستان‌های رئالیستی
	12	توصیف در داستان‌های سوررئال
	13	توصیف در داستان‌های ناتورالیستی
	14	توصیف در رمان نو
۲ هفته	15	امتحان پایان ترم دوم
	16	